

да си представиш детския вердикт за брака и за този случай?

— Не! — сухо отговарямъ азъ.

— А! Андрейчо ме пита най-напред: — татко, когато се раздѣлятъ мжжъ и жена, какво става? Какъ, казвамъ, какво става? Нищо не става! — Не, — казва той, — азъ искамъ да знамъ какво става... нѣкои жени се убиватъ... Ти четеш ли въ вестника? Толкова ли не могатъ да живѣятъ безъ мжжа си? А? Да не се раздѣлятъ тогава, за да си живѣятъ! Що да се убиватъ?

— Детска логика — възхищава се Митьо — сече като брадва! Животътъ е най-голѣмото благо; като се раздѣлятъ, случва се да се самоубиятъ — значи не трѣбва да се раздѣлятъ.

Въ този мигъ азъ си спомнямъ за Славчето. И цѣлата предиобедна сцена съ мама възкрѣсва предъ очитѣ ми. И разговорътъ и думитѣ „иди, иди“, отново звучатъ въ ушитѣ ми като молба, укоръ и ридание. А споменътъ за непримиримостта на Магда, болестта ѝ, отчаяното, — ще мине като ме изнесатъ отъ тука! — разгарятъ мжката ми. Седя и гледамъ като вцепененъ предъ себе си. Чувствамъ — нѣщо се руши и блѣска въ мене. Неясенъ гласъ, може би, едва въ този мигъ роденъ въ подсъзнанието, звучи въ мене като напомняне и укоръ: По-скоро, по-скоро, иди, спаси я!... Тя се убива... Ти я уби... По-скоро! Ще стане късно!

Азъ казвамъ тихо на приятеля си, неочаквано и за него и за мене.

— Слушай. Митьо, ти би могаль да ми послужишъ много. Магда е нѣщо болна. Но не иска да ме приеме. Иди довечера и поговори съ нея. Помогни ѝ. Вижъ за докторъ. Азъ... ако трѣбва, ако може, ще ида самъ... Охъ, тия жени... тия жени... безпомощни сжщества...

Митьо на драго сърдце приема. Дори изказва радостта си отъ този внезапенъ обратъ на разговора ни. Казва:

— Разбира се, и съ тебе и съ Магда ние си оставаме приятели. Азъ искахъ да я видя, питахъ този онзи, никой не знае адреса. Разбрахъ, тя просто се е скрила отъ всички. Но не бива така, дяволъ взелъ! Най-после животътъ е нѣщо по-ценно и отъ семейството и отъ всичко... Кажи адреса!

Азъ му давамъ адреса. Той го записва, за по-сигурно, въ бележника си. И ние, приятелски, сърдечно се раздѣляме.

— Ще мина вечеръ да ти кажа — вика подире ми отъ вратата той. — Иди при братъ ми!

— Добре. Ела вечеръ, ще те чакамъ; ела!

Азъ слизамъ долу, но не се отбивамъ при фабриканта